

optreden zelden voor. ‘Dat kan bijvoorbeeld voorkomen indien ons de toegang tot een pand wordt ontzegd, gevraagde informatie niet wordt overhandigd of op andere wijze geen medewerking wordt verleend aan onderzoek. Veelal gaat het bij geconstateerde gebreken eerst om informeren en waarschuwen. Indien dat niet werkt, volgt een Last onder Dwangsom of zelfs een Last onder Bestuursdwang. Bedenk dat de fabrikant/leverancier en niet de aannemer verantwoordelijk is voor de juistheid van de CE-markering, ook als een certificerende instelling een mooi verhaal vertelt, dat achteraf niet blijkt te kloppen.’ En wat zijn dan wel de boetes, wil de zaal uiteraard weten. Die zijn niet gering: ‘Voor een AVCP 1+-systeem begint een Last onder Dwangsom bij circa 35.000 euro. Bij opzet kan dat drie keer zo hoog worden. Een CE-markering die niet in orde is kost u 15.000 euro.’

Rol van KOMO

Ton Jans van KOMO ziet met lede ogen aan hoe een deel van de product-kwaliteitsverklaringen van KOMO in meer of mindere mate worden uitgehold: ‘Maar dit geldt overigens niet voor de erkende kwaliteitsverklaringen! Vanaf 1 januari 2015 moeten alle strijdige KOMO product-kwaliteitsverklaringen ontdaan zijn van de ‘essentiële kenmerken’. De certificatie-instellingen hebben dan ook de houders van strijdige KOMO kwaliteitsverklaringen een nieuwe KOMO kwaliteitsverklaring toegestuurd. De vraag rijst waarom KOMO zo lang heeft gewacht met de aanpassing. Dit had de stichting toch al lange tijd aan moeten zien komen? Jans reageert: ‘We hebben tot medio november overleg gehad met het Ministerie van BZK

Ton Jans, directeur KOMO: ‘Wij vinden dat private partijen onderling de afspraak mogen maken om iets te laten toetsen, ook ten aanzien van die essentiële kenmerken. Het ministerie en het ILT zien dat echter anders.’

om tot een modus te komen ten aanzien van het declareren van essentiële kenmerken. Het is een ambitie van KOMO en certificerende instellingen om in een private afspraak met de producenten de controle op die essentiële kenmerken in de prestatieverklaring bij de CE-markering te continueren. De CPR biedt de producent immers de mogelijkheid om een essentieel kenmerk zelf te bepalen dan wel deze bepaling uit te besteden aan een derde partij, zoals dus een certificatie-instelling. De producent moet echter wel zelf de verantwoordelijkheid nemen voor de waarde van dit essentiële kenmerk. Met andere woorden: in de prestatieverklaring declareert de producent één of meerdere essentiële kenmerken en in een private verklaring zegt de certificerende instelling dat het product voldoet aan een eis in een Beoordelingsrichtlijn ten aanzien van

alle kenmerken, dus ook de essentiële!’ Jans vervolgt: ‘De CPR ziet er op toe dat nationale merken geen uitspraken doen over essentiële kenmerken. Maar KOMO is geen nationaal merk, maar een privaat merk dat afspraken vastlegt tussen private partijen. Wij vinden dat private partijen onderling de afspraak mogen maken om iets te laten toetsen, ook ten aanzien van die essentiële kenmerken. Het ministerie en het ILT zien dat echter anders, dus rest ons niets anders dan in razend tempo alle strijdige KOMO kwaliteitsverklaringen te ontdoen van de “essentiële kenmerken”. Daarmee voldoen ze vanaf 1 januari 2015 aan de interpretatie die BZK en ILT geven aan de Europese wetgeving. De certificatie-instellingen hebben dan uiteraard de houders van “strijdige” KOMO kwaliteitsverklaringen een nieuwe KOMO kwaliteitsverklaring toegestuurd.’

Mandarijnnetje

Jans noemt nog even de inmiddels beruchte ‘mandarijnnetje-uitzending’ van Radar. Dit product werd in het Radar-onderzoek ingezet als een potentieel implantaat; een bekkenbodemmatje voor vrouwen. Dit voorbeeld toonde eenduidig aan dat CE-markering op geen enkele wijze toeziet op de risico’s van toepassing van CE-gemarkeerde producten. In de aanvraagprocedure bij de betrokken Notified Bodies kwam dit aspect nergens aan de orde! De procedures voorzien hier eenvoudig niet in. ‘Dan kun je hier dus uit concluderen dat een CE-markering geen uitspraak doet over een verantwoorde toepassing. Als je dan de bouwproducten ziet als implantaten van een bouwwerk, dan is duidelijk dat een private erkende kwaliteitsverklaring van veel toegevoegde waarde kan zijn.’

Jans ziet ook een toenemend belang van kwaliteitsverklaringen door de toenemende invloed van verzekeraars op met name de brandveiligheid van gebouwen, de toenemende aansprakelijkheidsstelling en het toenemend belang van onafhankelijke toetsing. ‘We richten ons in de toekomst hoe dan ook op het verder ontwikkelen van productcertificatie, certificatie van samengestelde bouwproducten of kits – bouwdelen – procescertificatie, onafhankelijke toetsing voor verzekering en certificatie van het private instrumentarium voor toetsing en toezicht. Er is dus toekomst voor certificatie!’

Wat zijn de essentiële kenmerken?

Is er voor een bouwproduct een Europese geharmoniseerde norm beschikbaar? Dan moet het bouwproduct een CE-markering hebben. Dit staat in de Europese Verordening bouwproducten. De essentiële kenmerken worden bepaald middels geharmoniseerde bepalingsmethoden. Dat zijn de productkenmerken die verband houden met de fundamentele eisen voor bouwwerken. Afhankelijk van het beoogde gebruik van een product in een bouwwerk kunnen één of meerdere essentiële kenmerken van toepassing zijn. In Europese geharmoniseerde normen zijn voor deze essentiële kenmerken geharmoniseerde bepalingsmethoden uitgewerkt.

- De fundamentele eisen waarvoor in geharmoniseerde normen essentiële kenmerken met bijbehorende Europese geharmoniseerde testmethoden zijn of worden uitgewerkt op een rij:
 - mechanische weerstand en stabiliteit;
 - brandveiligheid;
 - hygiëne, gezondheid en milieu;
 - veiligheid en toegankelijkheid bij gebruik;
 - bescherming tegen geluidshinder;
 - energiebesparing en warmtebehoud;
 - duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen.

¹ Het rapport ‘CE-markering en Private kwaliteitsborging’ is geplaatst op de site van het Platform CE-markering: www.kwaliteitbouwproducten.nl